

รายงานการวิจัย

ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

นายฤทธิชัย แส่นกลาง

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนศิลปประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนศึกษานารี สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากขอขอบคุณท่านทั้งหลายดังนี้

ขอขอบคุณ ผลิภา สิทธิพันธ์ คุณครูพจนา พงษ์สิทธิศักดิ์ และคุณครูปิตุพงษ์ ทำค้อ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณบุคลากรทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การทำการค้นคว้าที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถก่อประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจหรือนักศึกษาที่จะนำงานวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้เพื่อประโยชน์หรือเพื่อนำไปอ้างอิงในการศึกษาต่อผู้วิจัยก็จะยินดีเป็นอย่างยิ่ง

นายฤทธิชัย แสนกลาง

บทคัดย่อ

ฤทธิ์ชัย แสกลาง.(2561).ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนศึกษานารี

การทำวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ชั้น ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ในด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน
ประชากร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ชั้นม.1/8 จำนวน 31 คน ชั้นม.1/9 จำนวน 31 คน ชั้นม.1/10 จำนวน 31 คน รวมทั้งหมด 93 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อศิลปะประดิษฐ์ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจวิชาศิลปะประดิษฐ์ ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูติดตามงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างสม่ำเสมอ และครูทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ครู-สอดแทรกประสบการณ์ ทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และข้ออื่น ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจวิชาศิลปะประดิษฐ์ ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู ครูมีความตรงต่อเวลา ครูมีความตั้งใจเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ และครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตในการศึกษา.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ความหมายของความพึงพอใจ.....	4
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจในการเรียน.....	5
เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน.....	7
จุดมุ่งหมายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	10
ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	10
วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
วิธีดำเนินงานวิจัย.....	19
การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	19
วิธีดำเนินงานวิจัย.....	19
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	27
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	27
วิธีดำเนินงานวิจัย.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
อภิปรายผล.....	30
ข้อเสนอแนะ.....	30
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	31
บรรณานุกรม.....	32
ภาคผนวก.....	34
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	39

การรับรองรายงานการวิจัย
ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

ลงชื่อ.....ผู้วิจัย
(นายฤทธิชัย แสนกลาง)
ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

ลงชื่อ.....ผู้รับรองรายงาน
(นายมัชฌวาน ประทังคดี)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ลงชื่อ.....ผู้รับรองรายงาน
(นางศรีสุตา ธรรมมา)
หัวหน้างานวิชาการ

ลงชื่อ.....ผู้รับรองรายงาน
(นายศิริชัย ไตรยราช)
ผู้อำนวยการโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของการศึกษาคือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความงอกงามของบุคคลโดยถ่ายทอดความรู้ การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม สร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ ให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขมุ่งพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีก็มีความสำคัญในการศึกษาของไทย วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ แข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง มีความสุข (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558: ออนไลน์)

การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551) ในด้านการเรียนการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการเรียน และครูผู้สอนล้วนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ และเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในด้านวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในการเรียนการสอนของเด็กชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ดังนั้นครูผู้สอนต้องมีทักษะและความสามารถในการสอน ฝึกฝนทักษะการทำงาน มุ่งเน้นการทำงานในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมที่วาดด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และงานอื่นๆ ฝึกวิธีการทำงานด้วยตนเอง ตั้งแต่การวิเคราะห์งาน การวางแผนทำงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน ทั้งทำงานเป็นรายบุคคลและทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้เด็กสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ด้วยการรู้จักบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม มีทักษะในการฟัง - พูด มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน สามารถสรุปผลและนำเสนอรายงาน สร้างนิสัยการเป็นผู้ผลิต ผู้สร้างสรรค์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆ ด้วยการศึกษาค้นคว้า การรวบรวม การสังเกต การสำรวจ และการบันทึก จัดลำดับความคิดหรือจินตนาการอย่างเป็นขั้นตอน นำไปสู่การวางแผน เกิดความคิดหาวิธีการแก้ปัญหา รู้จักสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือก และประเมินทางเลือก เพื่ออธิบายและสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการแก้ปัญหาและสนองความต้องการอย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยีสร้าง สิ่งของเครื่องใช้วิธีการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ จัดประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ ให้ผู้เรียน

ได้เรียนรู้ ได้เห็น ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองถนัดและสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานอาชีพเห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดนิทรรศการ บทบาทสมมติ ฯลฯ อันจะนำไปสู่การรู้จักตนเองด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ คัดศักยภาพ วิสัยทัศน์ แนว โน้มด้านอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน ที่เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และทักษะทางด้านอาชีพก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพ (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558: ออนไลน์)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะค้นคว้าเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ที่มีต่อวิชาศิลปะ ประดิษฐ์ ใน 2 ด้าน คือ ด้านวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตัวผู้สอนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-110 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัยในด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน

ขอบเขตในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา2561 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย จำนวน 120 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ หมายถึง ความรู้สึกที่เป็นไปตามความคาดหวังของนักเรียนในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ 2 ด้าน

วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการที่ครูใช้สอนหรือพฤติกรรมการสอนของครูที่ใช้ในระหว่างนักเรียนเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในระหว่างที่กำลังเรียนเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน

ครูผู้สอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาศิลปะประดิษฐ์ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ชั้น ม.1/8-11 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย โดยมุ่งศึกษาคุณลักษณะความรู้ในวิชาที่สอน ความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอน ความเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และคุณธรรมและจริยธรรมของความเป็นครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะประดิษฐ์ ด้านวิธีการสอน กิจกรรมการสอน และด้านครูผู้สอน
2. นักเรียนมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะประดิษฐ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-11 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ
3. เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน
4. จุดมุ่งหมายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
5. ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
6. วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของความพึงพอใจต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

ทวีพงษ์ หินคำ (2541 : 8) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความชอบของบุคคล ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถลดความตึงเครียดและตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ทำให้เกิด ความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

ธนียา ปัญญาแก้ว (2541 : 12) ได้ให้ความหมายว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจที่เกี่ยวกับ ลักษณะของงาน ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่ความพอใจในงานที่ทำ ได้แก่ ความสำเร็จ การยกย่อง ลักษณะ งาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เมื่อปัจจัยเหล่านี้อยู่ต่ำกว่า จะทำให้เกิดความไม่พอใจงานที่ ทำ ถ้าหากงานให้ความก้าวหน้า ความท้าทาย ความรับผิดชอบ ความสำเร็จและการยกย่องแก่ ผู้ปฏิบัติงานแล้ว พวกเขาจะพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงานเป็นอย่างมาก

วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2541 : 754) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความพอใจ การทำให้พอใจ ความสนใจ ความสนใจ ความพอใจ ความสนใจ การชดเชย การได้ไป การแก้แค้นสิ่งที่ชดเชย

วิรุฬ พรรณเทวี (2542 : 11) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจ ของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งเป็นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมากแต่ในทาง ตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

กาญจนา อรุณสุขขุจี (2546 : 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

Carnpbell (1976 : 117 – 124 อ้างถึงใน วาณี ทองเสวต, 2548) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในที่แต่ละคนเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ที่อยากให้เป็นหรือคาดหวัง หรือรู้สึกว่าจะสมควรจะได้รับ ผลที่ได้จะเป็นความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเป็นการตัดสินของแต่ละบุคคล

Domabedian (1980 , อ้างถึงใน วาณี ทองเสวต,2548) กล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการ หมายถึง ผู้บริการประสบความสำเร็จในการทำให้สมดุระหว่างสิ่งที่ผู้รับบริการให้ค่ากับความคาดหวังของผู้รับบริการ และประสบการณ์นั้นเป็นไปตามความคาดหวัง

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปความหมายของความพึงพอใจได้ว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ

อารี พันธุ์ณี (2546 : 86 – 87) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี แต่ที่ยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้วิจัยนำเสนอ คือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Need) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกันแต่ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไป ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับจากขั้นต่ำไปขั้นสูงดังนี้

3.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้ได้รับการตอบสนอง

3.2 ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์จะต้องการใน

ขั้นสูงต่อไป คือ เป็นความรู้สึกปลอดภัย หรือความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความก้าวหน้าและอบอุ่นใจ

3.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonging Needs) หลังจากที่มีมนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วจะมีความต้องการสูงขึ้นอีก คือ ความต้องการทางด้านสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

3.4 ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตนเองอยากเด่นในสังคมรวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนั้น

จากทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ชั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากันการจูงใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละชั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับขั้นนั้น ๆ

องค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจ

การเกิดความพึงพอใจจะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน ดังแนวคิดของ

เชดคัทท์ โฆวาสิน์ (2525 : 136) กล่าวว่า ความพึงพอใจมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางความรู้หรือความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ตอบสนอง รับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับ ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมไปถึงความคิดเห็น ความเชื่อมั่นที่มีต่อสิ่งแวดล้อมปรีอปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก เป็นลักษณะทางอารมณ์ที่คล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดที่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น จะแสดงออกมาในรูปของความรัก ความโกรธ ความชอบ ความไม่ชอบ ความเกลียดและความชิงชังต่อสิ่งต่าง ๆ

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม คือ ความพร้อมที่จะกระทำอันเป็นผลเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ เป็นการแสดงออกในทางปฏิบัติ ในทางพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นสามารถที่จะสังเกตได้

3. เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน

การศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนต้องมีการสร้างความพึงพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่ผู้เรียนซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การให้คำแนะนำปรึกษาจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้

คำแนะนำดังนั้นก็การกระทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานจึงต้องคำนึงถึงแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกันอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองที่ชนะตามแนวคิดดังกล่าว

2. ผลการปฏิบัติงานไปสู่ความพึงพอใจซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลของการตอบแทนที่เหมาะสมที่สุดโดยตอบสนองความพึงพอใจในรูปแบบของรางวัลหรือผลตอบแทนภายใน (intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (extrinsic rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของการตอบแทนที่ได้รับรู้แล้ว ความพึงพอใจก็ย่อมเกิดขึ้น โดยมีผู้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

สกินเนอร์ (ภพ เลหาไพบูลย์. 2540 : 193; อ้างอิงมาจาก Skinner. n.d.) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความพึงพอใจไว้ใกล้เคียงกันกล่าวคือ เป็นการให้สิ่งเร้าเพื่อให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งต่อไป ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรมที่เกิดขึ้น สิ่งเร้าเป็นสัญญาณให้นักเรียนรู้ว่าควรจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรบ้างโดยการแลกเปลี่ยนเนื้อหา สารประสบการณ์ ความคิดเห็น ความรู้สึก อารมณ์ ความสนใจ ความพึงพอใจ เจตคติ ค่านิยม ตลอดจนทักษะและความชำนาญระหว่างผู้ส่งและผู้รับ โดยมีสถานการณ์หรือสัญลักษณ์เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้จะต้องมีสื่อที่ดี ถ้าเลือกการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมแล้ว ความรู้ความเข้าใจการแสวงหาความรู้และความพึงพอใจจะสะสมเป็นระบบแล้ว ผลของการของผู้เรียนต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการเรียนรู้ก็จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความพึงพอใจ

ไวท์เฮด (Whitehead. 1967 : 1) ได้กล่าวถึง จังหวะของการศึกษามี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างความพึงพอใจ โดยให้นักเรียนได้รับสิ่งใหม่ๆ มีความตื่นเต้น พอใจในการได้พบและเกิดสิ่งใหม่ๆ

2. การทำความเข้าใจ โดยมีการจัดระบบระเบียบ ให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน

3. การนำไปใช้โดยนำสิ่งใหม่ที่ได้มาไปจัดสิ่งใหม่ๆ ที่จะได้พบต่อไป เกิดความตื่นเต้นที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ๆ เข้ามา

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า วิธีการสร้างความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องใช้จิตวิทยาในการเรียนรู้ เช่น การเสริมแรง การสร้างแรงจูงใจ การสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ การให้คิดค้นหาคำตอบให้กับตัวเอง ตลอดจนการใช้สื่อที่ดีมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้สอนถ่ายทอดให้

3.3.1 เครื่องมือในการวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยระดับความรู้สึกของนักเรียนเพราะความพึงพอใจเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก การวัดจึงวัดจากบุคลิกภาพ แรงจูงใจ การรับรู้ แต่มีข้อแตกต่างที่การตีความและวิธีการ เพราะบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไปในเรื่องประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอวิธีการวัดไว้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 3 -4) ได้เสนอวิธีการวัดความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นการวัดโดยคอยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วนำข้อมูลไปอนุมานว่าบุคคลมีเจตคติต่อสิ่งนั้นๆ อย่างไร
2. การรายงานตนเอง (Self - Report) เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมา จากการเล่านี้สามารถที่จะกำหนดค่าของคะแนนความพึงพอใจ
3. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการซักถามกลุ่มบุคคลที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา แต่บางครั้งอาจไม่ได้รับความจริงตามที่คาดหวังไว้ เพราะบุคคลที่ใช้เป็นตัวอย่างอาจไม่ยอมเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริง
4. เทคนิคจินตนาการ (Projective techniques) วิธีนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร้าผู้สอบ เมื่อผู้สอบเห็นภาพแปลกๆ ก็จะเกิดจินตนาการออกมาแล้วนำมาตีความหมาย จากการตอบนั้นๆ ก็พอจะวัดเจตคติได้ว่าพอใจหรือไม่
5. วิธีการวัดทางสรีระ คือ ใช้เครื่องมือ เพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การวัดทางสรีระนี้สามารถกระทำได้โดย การวัดการต้านกระแสไฟฟ้าของผิวหนัง การขยายของลูกนัยน์ตา การวัดฮอร์โมนบางชนิด
6. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่แพร่หลายอีกวิธีหนึ่ง

จากการศึกษาเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การรายงานตน การสัมภาษณ์ เทคนิคจินตนาการ การวัดทางสรีระ และแบบสอบถาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนความมุ่งหมายของการวัด จึงจะส่งผลให้การวัดมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ สำหรับการศึกษานี้ผู้วิจัยได้วัดความพึงพอใจต่อชุดแบบฝึก เรื่อง เสียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยแบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ

3.3.2 การสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจ

เชิดศักดิ์ โฆวาสินทร์ (2525 : 146) และประพาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 45 - 46) ได้สร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจโดยมีลักษณะใกล้เคียงกันดังนี้

1. รวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวัด
2. พิจารณาว่าต้องการวัดความพึงพอใจของใคร ที่มีต่ออะไร และให้ความหมายของความพึงพอใจและสิ่งที่จะวัดนั้นให้แน่นอน
3. เมื่อตีความหมายของสิ่งที่ต้องการวัดแน่นอนแล้ว ก็สร้างข้อความในแต่ละข้อนั้นๆ ให้ครอบคลุมเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

3.1 ต้องเป็นข้อความที่เขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อ หรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ใช่ข้อเท็จจริง

3.2 ข้อความที่บรรจุในสเกลจะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็นบวกและลบ
คละกันไป

3.3 ข้อความในแต่ละข้อต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่กำกวม

4. เมื่อได้ข้อความเพียงพอแล้วก็บรรจุลงในสเกล โดยมีตัวเลือก 5 ตัวเลือก
ดังนี้คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด

5. การกำหนดน้ำหนักในการตอบตัวเลือกต่างๆ แต่ละข้อ ซึ่งในการกำหนดน้ำหนัก
ว่าตัวเลือกใดจะมีน้ำหนักเท่าใดนั้น มีวิธีการอยู่ 3 วิธี แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ Arbitrary
weighting method ซึ่งกำหนดให้แต่ละตัวเลือกมีน้ำหนักเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1
ถ้าข้อความ เป็นบวก และ 1, 2, 3, 4 และ 5 ถ้าชนิดของข้อความ เป็นลบ

6. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้นโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ให้เขาระบุข้อบกพร่อง
การใช้ภาษา ความเข้าใจตรงกัน นำมาปรับปรุงแก้ไข

7. ทดลองก่อนนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปทดลอง
กับกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 100 คน ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย วิเคราะห์
คุณภาพของข้อความแต่ละข้อ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง
คะแนนข้อคำถามเป็นรายข้อกับรายฉบับ (Item – test correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)

8. ปรับปรุงข้อความและเลือกข้อความที่มีคุณภาพ

9. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของคำถามว่าเป็นบวกหรือลบ ถ้าข้อความ เป็นบวก การให้
คะแนนจะเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ ในกรณีที่ข้อความนั้นเป็นลบ การให้คะแนนจะ
เป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อเลือกข้อความ โดยใช้
แบบสอบถามกับกลุ่มที่มีลักษณะพื้นฐานคล้ายๆ กับกลุ่มที่เราจะศึกษา แล้วมาวิเคราะห์ข้อความ
เลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีความแตกต่างของคะแนนในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดกับกลุ่มที่ได้คะแนน
ต่ำสุด เพราะถือว่าคำถามเหล่านี้สามารถวัดความรู้สึกที่แตกต่างกันได้

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณ
ค่าตามแบบลิเคอร์ท โดยการแสดงความรู้สึกความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด
พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย พึงพอใจน้อยที่สุด เป็นเครื่องมือวัด

4. จุดมุ่งหมายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

1. เข้าใจวิธีการทำงาน เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ
เครื่องมือถูกต้องตรงกับลักษณะงาน มีทักษะกระบวนการทำงาน มีลักษณะนิสัยการทำงานที่

กระตือรือร้น ตรงเวลา ประหยัด ปลอดภัย สะอาด รอบ คอบ และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558: ออนไลน์)

2. เข้าใจประโยชน์ของสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน มีความคิดในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสร้างของเล่น-ของใช้ได้ง่าย โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยี ได้แก่ กำหนดปัญหาหรือความต้องการ รวบรวมข้อมูล ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง 2 มิติ

ลงมือสร้างและประเมินผล เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกวิธีเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ และมีการจัดการสิ่งของเครื่องใช้ด้วยการนำกลับมาใช้ซ้ำ (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558: ออนไลน์)

3. เข้าใจและมีทักษะการค้นหาข้อมูลอย่างมีขั้นตอน การนำเสนอข้อมูลในลักษณะต่างๆ และวิธีดูแลรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558: ออนไลน์)

5. ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ แข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง มีความสุข (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558: ออนไลน์)

1. ฝึกฝนทักษะการทำงาน มุ่งเน้นการทำงานในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และงานอื่นๆ ฝึกวิธีการทำงานด้วยตนเอง ตั้งแต่การวิเคราะห์งาน การวางแผนทำงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน ทั้งทำงานเป็นรายบุคคลและทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้เด็กสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ด้วยการรู้จักบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม มีทักษะในการฟัง-พูด มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน สามารถสรุปผลและนำเสนอรายงาน ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

1.1 การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง มุ่งเน้นการฝึกทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทำงานให้เกิดผลอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการทำงาน ด้วยความสะอาด รอบคอบ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน และเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับประเภทและลักษณะของงาน เริ่มจากการแต่งกาย การเก็บของใช้ การหยิบจับและใช้ของใช้ส่วนตัว การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำความสะอาดรองเท้า กระเป๋านักเรียน การทำความสะอาดห้องเรียน การจัดโต๊ะ ตู้ ชั้นในห้อง เรียน

1.2 การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เน้นบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบงานบ้านของสมาชิกในบ้าน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน

มีความกระตือรือร้น ตรงเวลา สามารถจัดสรรเวลาต่างๆให้สมดุลได้ ได้แก่ การจัดวาง เก็บเสื้อผ้า/รองเท้า การเลือกใช้เสื้อผ้า การช่วยครอบครัวเตรียม ประกอบอาหาร การล้างจาน การปิดกวางด เช็ดถูบ้านเรือน เป็นต้น

2. สร้างนิสัยการเป็นผู้ผลิต ผู้สร้างสรรค์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆ ด้วยการศึกษา ค้นคว้า การรวบรวม การสังเกต การสำรวจ และการบันทึก จัดลำดับความคิดหรือจินตนาการอย่างเป็นขั้นตอน นำไปสู่การวางแผน เกิดความคิด หาวิธีการแก้ปัญหา รู้จักสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือก และประเมินทางเลือก เพื่ออธิบายและสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการแก้ปัญหาและสนองความต้องการอย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

2.1 การศึกษาสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ที่ถูกสร้างมาให้มีรูปร่างแตกต่างกัน ตามหน้าที่ใช้สอย และฝึกฝนการใช้ให้ถูกวิธี ปลอดภัยต่อการทำงาน จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และถูกต้อง เช่น แปรงสีฟัน หม้อหุงข้าว กรรไกร ปากกา ดินสอ ฯลฯ

2.2 การสร้างของเล่นหรือของใช้อย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่กำหนดปัญหาหรือความต้องการ รวบรวมข้อมูล ออกแบบ ถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง ๒ มิติ ๓ มิติ ก่อนลงมือสร้าง และประเมินผล รวมถึงการนำสิ่งของกลับมาใช้ซ้ำ ลดการใช้ทรัพยากรหรือเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างเอกสารเพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น บัตรอวยพร รายงาน นิทานประกอบภาพ เป็นต้น

2.3 นำเสนอข้อมูลหลากหลายวิธี หลากหลายลักษณะ เช่น นำเสนอหน้าชั้นเรียน จัดทำเอกสาร รายงาน ป้ายประกาศ สื่อคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

3. จัดประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้เห็น ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองถนัดและสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานอาชีพ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น การจัดนิทรรศการ บทบาทสมมติ ฯลฯ อันจะนำไปสู่การรู้จักตนเองด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะคิด ศักยภาพ ทัศนคติ แนวโน้มด้านอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน ที่เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และทักษะทางด้านอาชีพก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพ

6. วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน

หลักสูตรเป็นเพียงแนวทาง หากปราศจากการสอนของครูและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแล้วนักเรียนก็ไม่สามารถเจริญงอกงามตามจุดหมายของหลักสูตร การสอนที่ดีจะต้องมีลำดับขั้นตอน มีกระบวนการ ซึ่งนักการศึกษาและผู้รู้หลายท่านได้ให้แนวคิดไว้อย่างกว้างขวางในการ

เรียนการสอนจะสัมฤทธิ์ได้นั้น โบกจ์ (Bogue. 1974 : 150) ได้เสนอแนวคิดที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายไว้ 4 ประการ คือ

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาความมีเสรีภาพทางสติ – ปัญญา(Intellectual Endependence) ฉะนั้นจึงต้องให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็นหรือใช้สติปัญญาของเขาเองเต็มที่

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการเฉพาะตัว(Idiosyncratic Process) เนื่องจาก ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งความสนใจ และแบบแผนของการเรียนรู้ (Learning Style) ฉะนั้นจึงต้องระลึกไว้เสมอว่า ไม่มีวิธีสอนใดที่จะใช้ได้สำหรับผู้เรียนทุกคน

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการ ผู้เรียนต้องเป็นผู้กระทำเอง (Active Process) ฉะนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปะทะสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้อยู่เสมอ

4. การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญกว่าการเรียนรู้เนื้อหาวิชา (Learning Process) ฉะนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรมุ่งสืบทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างราบรื่น ครูผู้สอนควรดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนสำคัญ ๆ ซึ่ง กาเย่ (Gagne. 1968 : 93-144) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จะมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้ คือ

1. ได้รับความสนใจของผู้เรียนให้เกิดขึ้นก่อน
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
3. ทบทวนถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว
4. เสนอสิ่งเร้าในการเรียนการสอน
5. ให้แนวทางในการเรียนการสอน
6. ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่แสดงได้ว่าได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วออกมา
7. แจ้งผลการแสดงพฤติกรรมกลับไปให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไข
8. ประเมินพฤติกรรม
9. ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว และสามารถถ่ายโยงไปสู่สิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ได้

การสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่นั้น คือ การสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้เป็นการสอนวิธีการคิด วิธีการทำ วิธีการแก้ปัญหา การทำงานอย่างฉลาดและอย่างรู้ขั้นตอน เรียกว่ารู้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ใช่สอนเนื้อหาที่จะคิดไปให้หมดจดเน้น ก็คือ ต้องสอนวิธีการคิด วิธีทำ วิธีการแก้ปัญหาให้เป็นกิจลักษณะการสอนจึงสอนเป็นกระบวนการ การไม่ใช่สอน เน้นแต่เนื้อหาอยู่อย่างเดียว วัลลภ กันทรัพย์ (2523:3)

จึงสรุปว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นต้องให้ผู้เรียนได้เกิดความสำเร็จ 2 ประการ

1. เกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ในตัวเอง ทั้งด้านความรู้ ความคิดด้านคุณภาพ และด้านความคล่องแคล่วทางกาย ตามศักยภาพที่เขามีอยู่

2. เกิดคุณลักษณะที่จะติดตัวไป เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต ได้แก่ สติปัญญา ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพ

6.1 หลักการสอนวิชาการงานอาชีพ

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน ครูผู้สอนจะต้องจัดสภาพภายในและภายนอกของผู้เรียนให้พร้อมที่จะให้เกิดการเรียนรู้ แล้วจึงจัดเหตุการณ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งควรมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนสมรรถภาพได้ครบถ้วน ฉะนั้น ครูผู้สอนไม่ควรใช้วิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว ควรใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบผสมผสานกัน เพื่อก่อให้เกิดนักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และมีเจตคติที่ดี เนื่องด้วยรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาอาชีพธุรกิจประกอบด้วยเนื้อหาวิชาความรู้หลายลักษณะ (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2515:37) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

6.1.1 บทเรียนที่ให้ความรู้หรือข้อเท็จจริง เช่น วิชาการงานและอาชีพทั่วไป ซึ่งมักจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในแบบเรียน และเพิ่มเติมด้วยข้อเท็จจริงของครู หรือค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือตำราแบบเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสอนบทเรียนที่เป็นลักษณะ ให้ความรู้นี้จะเกิดขึ้นก็ด้วยการถามตอบ การตั้งคำถามของครูสามารถตั้งจุดมุ่งหมายได้หลายประการ เช่น ถามเพื่อทบทวนความรู้เดิม ถามเพื่อให้อธิบายความ ถามเพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบ ถามเพื่อให้นักเรียนให้เหตุผล และถามเพื่อให้สังเกตวินิจฉัย

6.1.2 บทเรียนที่ฝึกทักษะในการใช้มือ เช่น วิชาพิมพ์ดีด ปฏิบัติงานอาชีพ การเรียนงานประดิษฐ์ เป็นลักษณะความรู้ที่ต้องสร้างเสริมทักษะในการใช้มือ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่บนรากฐานกฎการเรียนรู้ของ Thorndike คือ Law of Exercise และ Law of Effect

ในการสอนลักษณะนี้ มีขั้นตอนของการดำเนินการสอน คือ

1. ขั้นเตรียม หมายถึง การทบทวนบางส่วนที่นักเรียนมีความสามารถแล้ว
2. ขั้นสาธิต ครูแสดงให้เห็นนักเรียนดูว่าต่อไปจะปฏิบัติอะไร และปฏิบัติอย่างไร
3. ขั้นฝึกหัดของนักเรียน เมื่อครูแสดงให้ดูและจัดข้อสงสัยของนักเรียนแล้ว ให้นักเรียนเริ่มฝึกทักษะ
4. ขั้นวิเคราะห์นักเรียนแต่ละคน ระหว่างนักเรียนทำการฝึก ครูจำเป็นต้องวิเคราะห์งานที่นักเรียนแต่ละคนทำให้เร็วที่สุด เพื่อสำรวจเทคนิคที่ไม่ถูกต้องและแก้ไขวิธีการที่ผิดก่อนจะกลายเป็นนิสัย

6.1.3 บทเรียนที่เป็นเกณฑ์ เช่น วิชาบัญชี การตัดเย็บ การสอนบทเรียนที่เป็นกฎเกณฑ์นั้นส่วนใหญ่สอนให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ใหม่ ๆ ลำดับหลักการเรียนรู้คือ

1. จูงใจให้เห็นคุณค่า ของการเรียนรู้หลักเกณฑ์นั้น
2. อธิบายหลักเกณฑ์ใหม่ ครูอธิบายหลักเกณฑ์ใหม่โดยแสดงบนกระดานเป็นขั้นตอน

3. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ นักเรียนอภิปรายและจัดข้อสงสัยในหลักการแล้วให้นักเรียนปฏิบัติ โจทย์โดยใช้หลักเกณฑ์นั้น ๆ เพื่อฝึกทักษะในการคิด และนำหลักเกณฑ์ไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าบทเรียน จะอยู่ในลักษณะใดก็ตาม

หลักการสอนทั่วไปที่จะนำมาใช้ในการเกิดการเรียนรู้การสอนที่ดีได้ผลสมความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่

1. จูงใจให้เห็นคุณค่าของวิชา ทั้งในสภาพรวมเป็นวิชาหนึ่ง และสภาพแต่ละหัวข้อเรื่องของวิชา นั้น ๆ เพื่อสร้างสรรค์นักเรียนให้มีความสนใจต่อวิชาที่จะเรียนหรือต่อบทเรียนที่จะเรียนใหม่

วิชาหนึ่งในการจูงใจนักเรียนให้เห็นคุณค่าของวิชานั้นก็คือ ชี้ให้เห็นว่า วิชานั้นจะช่วยให้ นักเรียนสามารถทำงาน และปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร หรือชี้ให้เห็นว่าความสามารถใน วิชาหนึ่งมีความจำเป็นต่อวิชาหนึ่งอย่างไร

สำหรับการจูงใจให้เห็นคุณค่าต่อเรื่องหรือหน่วยที่ประกอบอยู่ในวิชานั้น ๆ เป็นสิ่งที่ จำเป็นต้องกระทำกันเป็นระยะตลอดวิชา เพราะเปรียบเทียบบันไดขั้นแรกที่จะไปสู่เรื่องและหน่วยที่ จะสอน

2. สอนแทนสิ่งที่รู้แล้วไปสู่สิ่งที่ยังไม่รู้ คือ นำนักเรียนจากเรื่องที่อยู่แล้วไปสู่หลักเกณฑ์ หรือ ความรู้ที่ยังไม่รู้ด้วยการสอนทบทวนการเรียนรู้ของวันก่อน เพื่อนำนักเรียนจากหลักเกณฑ์หรือ ข้อเท็จจริงที่อยู่แล้วไปยังหลักเกณฑ์หรือข้อเท็จจริงที่ยังไม่รู้ หรืออาจใช้วิธีให้นักเรียนอภิปราย ถึงประสบการณ์ที่นักเรียนมีอยู่แล้วอันเกี่ยวข้องกับเรื่องใหม่ที่จะเรียนรู้เรื่องที่จะเรียนต่อไป
3. สอนจากสิ่งง่ายไปสู่สิ่งยุ่งยากซับซ้อน ครูควรเริ่มจากสิ่งง่าย ๆ แล้วนำไปสู่สิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน ฉะนั้น ครูจึงจำเป็นต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีความสามารถในการสิ่งง่าย ๆ อย่างแท้จริงก่อน แล้ว จึงเรียนสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน มิฉะนั้นนักเรียนจะไม่มีความสามารถอย่างแท้จริงทั้งสิ่งที่ย่างและ สิ่งที่ยาก
4. สอนโดยผ่านประสาทตาเท่า ๆ กับสอนโดยผ่านประสาทหู คือ พยายามให้อุปกรณ์ทัศนศึกษา มาช่วยในการอภิปราย และการเขียนบนกระดาน เพราะถ้านักเรียนสามารถมองเห็นสิ่งที่ตนเรียน จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าที่จะฟังคำสอนของครูเท่านั้น
5. สอนให้เรียนด้วยการกระทำ หมายถึง ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง แทนที่จะให้ นักเรียนเรียนจากหนังสือแบบเรียน หรือจากคำบอกเล่าของครูเท่านั้น การที่นักเรียนเรียน จากการกระทำนั้น นักเรียนได้ค้นคว้าแก้ปัญหาด้วยตนเองช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง มีเหตุผล มีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

6. สอนให้สัมพันธ์กับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน หมายถึง การสอนให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของบทเรียนต่าง ๆ และแนะนำให้นำความรู้ทักษะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
7. สอนให้มีกิจกรรมหลายแบบ กิจกรรมที่จะนำมาปฏิบัติกันในชั้นเรียน ได้แก่ การอภิปรายซักถาม การค้นคว้า การรายงาน การร่วมกิจกรรมกับครู นอกจากนี้กิจกรรมนอกชั้นเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เช่น การศึกษานอกสถานที่ การค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด ฯลฯ กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวจะช่วยให้การเรียนเป็นที่น่าสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ การเรียนจากประสบการณ์
8. สอนให้นักเรียนได้รับความสำเร็จตามความสามารถ ได้แก่ การสอนโดยวิธีแบ่งหมู่ และมอบงานให้ตามความสามารถเพื่อให้เด็กได้รับความสำเร็จโดยทั่วกัน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางวาสนา จันทอรุโร (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ผลวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก

2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยที่นักเรียนชายมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่นักเรียนชายมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนหญิง ส่วนด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ และภูมิลำเนาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อวิชาการงานและอาชีพ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากรูวรรณ เทวกุล.(2554). ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจในการเรียนการสอนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน ระดับปานกลางจำนวน 1 ด้าน ด้านระดับมากเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านที่อยู่ระดับปานกลาง คือ ด้านการจัดบริการของวิทยาลัย

2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .5

3. นักเรียนที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .1 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .1 ด้านการจัดบริการของวิทยาลัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่เรียนสาขาต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปฎิญา บัญเลิศ.(2551). ได้ทำวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนโดยรวม เมื่อจำแนกตามสาขาการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่อยู่ในสาขาวิชาการบัญชีกับสาขาวิชาการขายและสาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับนักเรียนที่

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่เหลือนอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

สุนทร สืบคำ.(2551). ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ : กรณีศึกษา วก 341 หลักสูตรบวการทางวิศวกรรมเกษตรกับ วก 363 หน่วยปฏิบัติการวิศวกรรมอาหาร 1 ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา วก 341 หลักสูตรบวการทางวิศวกรรมเกษตรกับ วก 363 หน่วยปฏิบัติการวิศวกรรมอาหาร 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 มีอายุระหว่าง 21-22 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 94.6 เป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และสาขาวิศวกรรมอาหาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผู้สอนสองคนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีความพึงพอใจด้านผู้สอนสูงสุด และด้านการวัดและประเมินผลต่ำสุด

การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับความพึงพอใจของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษามีปัจจัยด้านเพศ การมี/ไม่มี คอมพิวเตอร์เป็นส่วนตัว ความสะดวก/ไม่สะดวกในการท่องเว็บจากมหาวิทยาลัย และ ความสะดวก/ไม่สะดวกในการท่องเว็บจากที่พัก มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ชนิดรา ศรีลัมภ์.(2547). ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีรวมอยู่ในระดับ มาก

2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระเทคโนโลยี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระ เทคโนโลยีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 1 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

3.1 ด้านเนื้อหาสาระนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4

มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 นอกจากนั้นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างกันนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1 นอกจากนั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 และระดับ 4 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 1

3.4 ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 4 ยังมีความพึงพอใจแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้วิจัยเรื่องความพึงพอใจในการศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีดำเนินงานวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรนักเรียนโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ชั้นม.1/8 จำนวน 40 คน ชั้นม.1/9 จำนวน 40 คน ชั้นม.1/10 จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ห้องละ 31 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 93 คน (เทียบตามตารางประชากรและกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย)

2. วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความหมายของความพึงพอใจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจในการเรียน เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน จุดมุ่งหมาย วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน

2. ปรึกษาอาจารย์ในหมวดการงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและดำเนินการแก้ไข

3. สร้างเครื่องมือการประเมินผลความพึงพอใจในการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ และประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.18-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดค่าน้ำหนักของตัวเลือกในแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยพิจารณาคำตอบดังนี้			
5	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาลักษณะรูปแบบ และวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันเพื่อรวบรวมเนื้อหา หลักการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างคำถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขตามความเหมาะสมของข้อความพิจารณาความสอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ดัชนี ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้ คำถามจำนวน 15 ข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.05 ทุกข้อสามารถนำไปใช้ได้
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. แจกแบบสอบถามความพึงพอใจให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง คือ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาตรวจเพื่อให้คะแนนแบบสอบถาม
4. นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 93 ชุด จะประมวลผลโดยใช้โปรแกรมExcel เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล เมื่อรับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วได้ทำการคัดแยกแบบสอบถามตามห้องเรียนของนักเรียน
2. การประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้วมาบันทึกลงโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ

สำหรับการวิเคราะห์ผลการประเมินเป็นรายชื่อของแบบสอบถามที่ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร. 2535)

คะแนน 4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องมากที่สุด

คะแนน 3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องมาก

คะแนน 2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องปานกลาง

คะแนน 1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องน้อย

คะแนน 1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องน้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายลักษณะของตัวแปร ซึ่งในที่นี้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากคะแนนค่าเฉลี่ย

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าร้อยละจะแสดงความหมายของค่าและสามารถนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบได้

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{n}$$

เมื่อ

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ

S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
$\sum x_i$	แทน	ข้อมูลดิบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนข้อมูล

สถิติสำหรับวิเคราะห์เครื่องมือ

หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการวัด (บุญเชิด กัญญาอนันตพงษ์.2549:1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ในด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนศิลปประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ในด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน ในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.70	มาก
2. ด้านครูผู้สอน	4.54	0.60	มากที่สุด
รวม	4.47	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ

ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน	4.38	0.58	มาก
2. ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย	4.12	0.73	มาก
3. ครูสอดแทรกประสบการณ์ ทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.43	0.67	มาก
4. ครูอธิบาย ชี้แจง สาธิตในรายละเอียดเนื้อหาที่สอนได้ อย่างชัดเจน	4.37	0.71	มาก
5. ครูติดตามงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างสม่ำเสมอ	4.65	0.57	มากที่สุด
6. ครูทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริม	4.55	0.67	มากที่สุด
7. ครูส่งเสริมนักเรียนให้มีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ	4.30	0.78	มาก
รวม	4.40	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจวิชาศิลปประดิษฐ์ ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูติดตามงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างสม่ำเสมอ และครูทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ครูสอดแทรกประสบการณ์ ทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ และข้ออื่น ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนวิชา ศิลปประดิษฐ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะ มหาราชาลัย ด้านครูผู้สอนโดยรวมและรายข้อ

ด้านครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
8. ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู	4.62	0.55	มากที่สุด
9. ครูมีความตรงต่อเวลา	4.62	0.63	มากที่สุด
10. ครูมีความตั้งใจเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.62	0.61	มากที่สุด
11. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	4.42	0.64	มาก
12. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	4.45	0.64	มาก
13. ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	4.68	0.53	มากที่สุด
14. ครูอธิบายเนื้อหาสาระได้ดีและเข้าใจง่าย	4.43	0.56	มาก
15. ครูสอนงานปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเข้าใจ	4.48	0.59	มาก
รวม	4.54	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจวิชาศิลปประดิษฐ์ ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู ครูมีความ ตรงต่อเวลา ครูมีความตั้งใจเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ และครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน อยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ผู้วิจัยได้สรุปผลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-ม.1/10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ในด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน

การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรนักเรียนโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ชั้นม.1/8 จำนวน 40 คน ชั้นม.1/9 จำนวน 40 คน ชั้นม.1/10 จำนวน 40 คน รวมทั้งหมด 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง รวมทั้งหมด 93 คน

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของความหมายของความพึงพอใจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจในการเรียน เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน จุดมุ่งหมายวิชาศิลปประดิษฐ์ ครูผู้สอนวิชาศิลปประดิษฐ์ วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน

2. ปรีกษาอาจารย์ในหมวดการงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และดำเนินการแก้ไข

3. สร้างเครื่องมือการประเมินผลความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปประดิษฐ์

4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

5. วิเคราะห์ และประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับ ความวิชาศิลปะประดิษฐ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดค่าน้ำหนักของตัวเลือกในแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยพิจารณาคำตอบดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. แจกแบบสอบถามความพึงพอใจให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง คือ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาตรวจเพื่อให้คะแนนแบบสอบถาม
4. นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 93 ชุด จะประมวลผลโดยใช้โปรแกรมExcel เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล เมื่อรับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วได้ทำการคัดแยกแบบสอบถามตามห้องเรียนของนักเรียน
2. การประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้วมาบันทึกลงโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ

สำหรับการวิเคราะห์ผลการประเมินเป็นรายชื่อของแบบสอบถามที่ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร. 2535)

คะแนน 4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องมากที่สุด

คะแนน 3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องมาก

คะแนน 2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องปานกลาง

คะแนน 1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องน้อย

คะแนน 1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมและสอดคล้องน้อยที่สุด

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในวิชาศิลปะประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ชั้น ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 93 คน จำนวน 3 ห้อง จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 120 คน การทำวิจัยครั้งนี้ได้แจกแบบสอบถามโดยการสุ่มอย่างง่าย จากนักเรียนทั้งหมด 100% ได้ทำการแจกแบบสอบถามสุ่มอย่างง่ายทั้งหมดแก่นักเรียน 78% เท่ากับ จำนวนนักเรียนที่ต้องทำแบบสอบถามทั้งหมด 93 คน จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-10 ห้องละ 31 คน ได้แบบสอบถามที่แจกทั้งหมดครบถ้วน

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะประดิษฐ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะประดิษฐ์ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจวิชาศิลปะประดิษฐ์ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูติดตามงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างสม่ำเสมอ และครูทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ครูสอดแทรกประสบการณ์ ทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และข้ออื่น ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านครูผู้สอน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจวิชาศิลปะประดิษฐ์ ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู ครูมีความตรงต่อเวลา ครูมีความตั้งใจเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ และครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ชั้น ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมด้านวิธีสอนอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ครูติดตามงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่าง

สม่ำเสมอ และครูทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริม ทั้งมีนักเรียนอาจเห็นความสำคัญ ในการติดตามงานอย่างสม่ำเสมอเพราะใน 1 สัปดาห์ นักเรียนต้องเรียนหลายวิชาทำให้บางครั้งอาจลืมงานที่ครูสั่ง การติดตามงานอย่างสม่ำเสมอจึงทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและทำมาส่งให้ครบเพื่อให้มีคะแนนเก็บเทียบเท่ากับเพื่อน ๆ ในห้อง และการทดสอบความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ก็มีความสำคัญทำให้นักเรียนได้ทดสอบความรู้ของตนเอง ทำให้มีความรู้และสามารถปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ครูก็เห็นความสำคัญอย่างยิ่ง จึงมีการทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนในข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย และข้ออื่น ๆ โดยรวมในระดับมาก ซึ่งในแต่ละข้อครูผู้สอนควรมีการปฏิบัติพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อจะส่งผลให้วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด

2. ด้านครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู ครูมีความตรงต่อเวลา และครูมีความตั้งใจเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะครูเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในรายชื่อดังกล่าวจึงมีการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในครูผู้สอน ส่วน ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน และข้ออื่นๆ มีความพึงพอใจมาก ซึ่งครูผู้สอนก็ควรมีการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไปเพื่อจะได้เป็นครูที่มีคุณภาพ และถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตรประจำวันให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นคนดีของสังคม ตลอดมีส่วนร่วมช่วยในการพัฒนาสังคมให้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาความรู้งานวิจัยให้มากยิ่งขึ้น และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีความแปลกใหม่เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียน วิธีการสอนที่มีความหลากหลาย หมั่นฝึกฝนบ่อยให้ชำนาญ และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และมีความน่าสนใจในการเรียนของนักเรียน

2. ควรศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่สอน และมีความรู้ในเรื่องที่สอนอย่างแม่นยำ มีความรู้รอบตัวที่สามารถนำมาสอนให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เรื่องใกล้ตัว ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่มีความสำคัญในเรื่องที่สอน เก็บเกี่ยวประสบการณ์ความรู้นอกเหนือจากการอ่านหนังสือ คือ การลงมือทำ และมีควรฝึกการพูดที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม เพื่อส่งผลให้ครูผู้สอนทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน และด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ เพื่อที่จะปรับปรุงตนเอง และมีส่วนร่วมช่วยในการพัฒนานักเรียน ตลอดจนเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน

และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา มีการกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติ เพื่อให้ดีขึ้นได้ ศึกษาค้นคว้างานวิจัยหลายเรื่อง เพื่อให้มีความรู้ในการทำงานวิจัยที่ดียิ่งขึ้น ศึกษา การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความเข้าใจ และความชำนาญ เพื่อสามารถนำสถิติมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ในงานวิจัยให้ได้มากที่สุด

บรรณานุกรม

- กาญจนา อรุณสุขขุจี.(2546).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม 2559.
- จารุวรรณ เทวกุล.(2554). ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัย
อาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- ชนิตรา ศรีลัมพ์.(2547). ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการงาน
อาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ทวีพงษ์ หินคำ.(2541).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม 2559.
- ธนิยา ปัญญาแก้ว.(2541).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม 2559.
- ปฎิญา บุญเลิศ.(2551). ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พ่อแม่พร้อมลูกพร้อม.(2559).การงานอาชีพและเทคโนโลยี(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
<http://taamkru.com/th/>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม 2559.
- พ่อแม่พร้อมลูกพร้อม.(2559).จุดมุ่งหมายของวิชาการงาน(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
<http://taamkru.com/th/>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม 2559.
- วาสนา จันทรอุไร.(2546). ความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและ
อาชีพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา จันอุไร.(2546).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Bus_Ed/Wasana_C.pdf. วันที่สืบค้น 1 กรกฎาคม 2559.
- วาสนา จันอุไร.(2546).แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Bus_Ed/Wasana_C.pdf. วันที่สืบค้น 1 กรกฎาคม 2559.

2559.

วาสนา จันอุไร.(2546).เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน(ออนไลน์).แหล่งที่มา:

http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Bus_Ed/Wasana_C.pdf. วันที่สืบค้น 1 กรกฎาคม

2559.

ทวีพงษ์ หินคำ.(2541).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:

<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม

2559.

วิทย์ เที่ยงบูรณธรรม.(2541).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:

<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม

2559.

วิรุฬ พรรณเทวี.(2542).ความหมายของความพึงพอใจ(ออนไลน์).แหล่งที่มา:

<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>. วันที่สืบค้น 2 กรกฎาคม

2559.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

คุณครูผลิกา สิทธิพันธ์ ครู คศ.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
คุณครูพจนา พงษ์สิทธิศักดิ์ครู คศ.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
คุณครูปิตุพงษ์ ท่าค้อ ครู คศ.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน
 วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-
 10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ข้อที่	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			ผลรวม $\sum R$	IOC = $\frac{\sum R}{N}$	ผลการ วิเคราะห์
	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1			
1	✓			✓				✓		2	$\frac{2}{3} = 0.67$	นำไปใช้ได้
2		✓		✓			✓			2	$\frac{2}{3} = 0.67$	นำไปใช้ได้
3	✓				✓		✓			2	$\frac{2}{3} = 0.67$	นำไปใช้ได้
4	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
5		✓		✓			✓			2	$\frac{2}{3} = 0.67$	นำไปใช้ได้
6	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
7	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
8	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
9	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้

10	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
11		✓		✓			✓			2	$\frac{2}{3} = 0.67$	นำไปใช้ได้
12	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
13	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้
14	✓				✓		✓			1	$\frac{2}{3} = 0.67$	นำไปใช้ได้
15	✓			✓			✓			3	$\frac{3}{3} = 1$	นำไปใช้ได้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/8-10 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

คำชี้แจง พิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความพึงพอใจของท่าน

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน					
1. ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน					
2. ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย					
3. ครูสอดแทรกประสบการณ์ ทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4. ครูอธิบาย ชี้แจง สาธิตในรายละเอียด เนื้อหาที่สอนได้อย่างชัดเจน					
5. ครูติดตามงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำอย่างสม่ำเสมอ					
6. ครูทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริม					
7. ครูส่งเสริมนักเรียนให้มีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ					
ด้านครูผู้สอน					
8. ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครู					
9. ครูมีความตรงต่อเวลา					
10. ครูมีความตั้งใจเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ					
11. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน					

12. ครูให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน					
13. ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน					
14. ครูอธิบายเนื้อหาสาระได้และเข้าใจง่าย					
15. ครูสอนงานปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเข้าใจ					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายฤทธิชัย แสนกลาง
เกิดวันที่ 20 เดือนเมษายน พ.ศ.2537
สถานที่เกิด 26 หมู่ 15 ต.โพนสวรรค์ อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านพักครูโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย เลขที่ 42
โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม
ประวัติการศึกษา จบการศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลกรุงเทพ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง ครูผู้ช่วย กลุ่มสาระการเรียนรู้-
การงานอาชีพและเทคโนโลยี รร.ปิยะมหาราชาลัย